

FIȘA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei : Instituții și principii fundamentale ale dreptului mediului
Titularul activităților de curs : Prof.univ.dr. Mircea Duțu

1.Date despre program

1.1	Instituția de învățământ superior	ACADEMIA ROMÂNĂ
1.2	Facultatea/Departamentul	SCOSAAR
1.3	Catedra	
1.4	Domeniul de studii	DREPT
1.5	Ciclul de studii	DOCTORAT
1.6	Programul de studii/Calificarea	ȘCOALA DOCTORALĂ DE SOCIOLOGIE și ȘTIINTE JURIDICE

2.Date despre disciplină

2.1	Denumirea disciplinei						Instituții și principii fundamentale ale dreptului mediului				
2.2	Titularul activităților de curs						Mircea Duțu				
2.3	Titularul activităților de seminar						Mircea Duțu				
2.4	Anul de studiu	I	2.5	Semestrul	I	2.6	Tipul de evaluare	E	2.7	Regimul disciplinei	Obligatoriu

3.Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1	Număr de ore pe săptămână	12	din care: 3.2 curs	8	3.3 seminar/laborator	4
3.4	Total ore din planul de învățământ	60	din care: 3.5 curs	40	3.6 seminar/laborator	20
Distribuția fondului de timp						
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe						70
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						60
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						30
Tutoriat						
Examinări						5
Alte activități						5
3.7 Total ore studiu individual						170
3.9 Total ore pe semestru						200
3.10 Numărul de credite						12

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1	de curriculum	Instituții și principii fundamentale ale dreptului mediului
		- cunoașterea conceptelor, principiilor și instituțiilor fundamentale și capacitate de analiză și operaționalizare a lor în înțelegerea și aplicarea reglementărilor domeniului
4.2	de competențe	- deprinderea principalelor metode de cercetare științifică utilizate în științe juridice, în general și dreptul mediului, în special

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- se utilizează mijloace TIC (prezentări tip Power Point; platforma Google Classroom)
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	- se utilizează mijloace TIC (prezentări tip Power Point; platforma Google Classroom)

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	Competențe în cunoașterea și abordarea specifică a problemelor juridice ale protecției mediului; Capacitatea de a identifica metodele de culegere și valorificare de date adecvate obiectivelor fixate; Competențe legate de analiza și interpretarea reglementărilor, doctrinei și jurisprudenței specifice;
Competențe transversale	Cunoștințele și abilitățile acumulate în cadrul acestei discipline vor sta la baza activităților de cercetare științifică și didactice viitoare în elaborarea tezei și specializare post-doctorală.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Înțelegerea și aprofundarea fundamentelor și specificității conceptual-principiale a dreptului mediului;• Integrarea, corelarea și contextualizarea materiei în cadrul sistemului de drept și în corelare cu celelalte discipline juridice;• Pregătirea pentru abordarea și desfășurarea cercetării aferente elaborării tezei de doctorat;
7.2 Obiectivele specifice	• Cunoașterea generală a domeniului;• Familiarizarea cu sursele de date existente;• Stabilirea cadrului teoretico-conceptual general al temei de cercetare;• Inițierea de proiecte de cercetare concrete în materie;

8. Conținuturi

8. 1 Curs			Metode de predare	Observații
			Prelegere, dezbateri, problematizare (se vor folosi mijloace TIC)	3 ore la fiecare temă
1.	Evoluție, constituire disciplinară și particularitățile Dreptului mediului	Mircea Duțu		
2.	Concepte fundamentale de dreptul mediului și al climei	Mircea Duțu		
3.	Principii fundamentale; noțiuni; identitate și conținut	Mircea Duțu		
4.	Dreptul fundamental la un mediu sănătos și echilibrat ecologic	Mircea Duțu		
5.	Cadrul instituțional de mediu	Mircea		

		Duțu		
6.	Răspunderea în dreptul mediului (I)	Mircea Duțu		
7.	Răspunderea în dreptul mediului (II)	Mircea Duțu		
8.	Corelări și interacțiuni: național, unional-european, internațional în dreptul mediului	Mircea Duțu		
9.	Dreptul climei	Mircea Duțu		
10.	Tendințe și noi provocări juridice în materie ecoclimatică	Mircea Duțu		

Bibliografie

• **Tratate, manuale, cursuri**

- Mircea Duțu, *Dreptul mediului și al climei*, vol. I, *Partea generală*, Editura Universul Juridic, București, 2022;
- Mircea Duțu, *Dreptul climei. Regimul juridic al combaterii și atenuării încălzirii globale și adaptării la efectele schimbărilor climatice*, Editura Universul Juridic, București, 2021;
- Mircea Duțu, Andrei Duțu, *Răspunderea în dreptul mediului*, Editura Academiei Române, București, 2014;
- J.-M. Arbour, S. Lavallée, J. Sohnel, H. Trudeau, *Droit international de l'environnement*, tome I-II, Editions Yvon Blais, Québec, 2016 ;
- D. Bellorio Clabot, *Derecho ambiental del cambio climatico global*, Editura Ad-Hoc, Madrid, 2021;
- J.P. Beurier, *Droit international de l'environnement*, 5e édition, Editions A. Pedone, Paris, 2017;
- B. Bondansky, J. Brunée, L. Rajavani, *International climate change law*, Oxford University Press, 2017;
- M. Clement, *Droit européen de l'environnement*, 4e édition, Editions Bruylant, Bruxelles, 2021;
- H. Dezangles, J.-M. Lavieille, C. Le Bris, *Droit international de l'environnement*, 4e édition, Editions Ellipses, Paris, 2018;
- P.-M. Dupuy, J.E. Vinuales, *International Environmental Law*, 2nd edition, Cambridge University Press, 2020;
- C. Nava Escudero, *Derecho Internacional Ambiental*, Editura Porrúa, Madrid, 2021;
- E. Fisher, *Environmental law*, 2nd edition, Oxford University Press Academy, 2019;
- L. Foubaustier, *Manuel de droit de l'environnement*, PUF, Paris, 2018 ;
- J.E. Pardo, *Derecho del medio ambiente*, 4 edición, Editura Marcial Pons, Madrid, 2017;
- A. Van Lang, *Droit de l'environnement*, 5e édition mise a jour, PUF, Paris, 2021;
- B. Mayer, *The international law on climate change*, Cambridge University Press, 2018;
- M. Moliner-Dubost, *Droit de l'environnement*, 2e édition, Editions Dalloz, Paris, 2019;
- E. Naim-Gesbert, *Droit général de l'environnement*, Editions LexisNexis, Paris, 2019;
- M. Prieur et colab., *Droit de l'environnement*, 8e éditions, Editions Dalloz, Paris, 2019;
- R. Romi, G. Audrain-Demey, B. Larmateau, *Droit de l'environnement et du développement durable*, 11e édition, LGDJ, 2021;
- P. Thieffry, *Traite de droit européen de l'environnement et du climat*, 4e éditions, Editions Bruylant, Bruxelles, 2020;
- P. Thieffry, *Manuel de droit européen de l'environnement et du climat*, 3e édition, Editions Bruylant, Bruxelles, 2021.

• **Monografii, teme sectoriale**

- A. Baudu, J. Sénéchal, *La conduite du changement climatique : entre contraintes et incitations*, LGDJ, Paris, 2018;

P. Baumann, *Le droit à un environnement sain et la Conventions européenne de droits de l'homme*, LGDJ, Paris, 2021;

A. Beaudouin, *Droit international des villes*, Editions Mare&Martin, Paris, 2021;

R. Bentirou Mathlouthi, *Le droit à un environnement sain en droit européen. Dynamique normative et mise en œuvre jurisprudentielle*, Editions L'Harmattan, Paris, 2020;

S. Bogojević, R. Rayfuse (ed.), *Environmental Rights in Europe and Beyond*, Edition Hart, 2018;

M. Boul, R. Radiguet, *Du droit des déchets au droit de l'économie circulaire*, IFDJ, Paris, 2021;

F. Bottini, *Néolibéralisme et américanisation du droit*, Editions Mare&Martin, Paris, 2019;

V. Chiu, A. Le Quinio (dir.), *La protection de l'environnement par les juges constitutionnels*, Editions L'Harmattan, Paris, 2021;

M.-A. Conhendet (dir.), *Droit constitutionnel de l'environnement*, Editions Mare&Martin, Paris, 2021;

Ch. Cournil, L. Varison (dir.), *Les procès climatiques*, Editions A. Pedone, Paris, 2018;

Ch. Cournil, *Le fabrique d'un droit climatique. Au service de la trajectoire 1.5°C*, Editions A. Pedone, Paris, 2021;

Delmas-Marty, I. Fouchard, E. Fronza, L. Neyret, *Le crime contre l'humanité*, PUF, Paris, 2013;

Duțu-Buzura (coord.), *Dreptul și schimbările climatice. Răspunsuri, preocupări, perspective*, Editura Universul Juridic, București, 2021;

M. Duțu, A. Lazăr, O. Predescu (coord.), *Protecția juridică a patrimoniului cultural și natural*, Editura Academiei Române, Editura Universul Juridic, București, 2018;

M. Falque (editor/dir.), *Droits de propriété environnementaux/Property right for the environment*, Editions Bruylant, Bruxelles, 2022;

B. Grimonprez (dir.), *Le droit au service de la transition écologique*, Editions Dalloz, Paris, 2018;

D. Guihal, J.-H. Robert, Th. Fossier, *Droit répressif de l'environnement*, 5e édition, Editions Economica, Paris, 2021;

M.-A. Hamrouni, *Les responsabilités communes mais différenciées*, Editions A. Pedone, Paris, 2018;

M. Hautereau-Boutonnet, *Le Code civil, un code pour l'environnement*, Editions Dalloz, Paris, 2021;

M. Hautereau-Boutonnet, E. Truilhé (dir.), *Le procès environnemental*, Editions Dalloz, Paris, 2021;

M. Hautereau-Boutonnet, *Responsabilité civile environnementale*, Editions Dalloz, Paris, 2020;

Ch. Huglo, *Méthodologie de l'étude d'impact climatique. Droit européen, français et anglo-saxon*, Editions Bruylant, Bruxelles, 2020;

Ch. Huglo, *Le contentieux climatique : une révolution judiciaire mondiale*, Editions Bruylant, Bruxelles, 2018;

P. Jourdain (coord.), *La responsabilité environnementale*, Editions Bruylant Bruxelles, 2018;

N. Kada (dir.), *Droit et climat. Interventions publiques locales es mobilisations citoyennes*, Editions Dalloz, Paris, 2022;

A. Lazăr, M. Duțu (coord.), *Apărarea mediului și a fondului forestier prin dreptul penal*, Editura Academiei Române, Editura Universul Juridic, București, 2016;

C. Lepage, Ch. Huglo, *Nos batailles pour l'environnements*, Actes Sud, Paris, 2021;

S. Maljean-Dubois, *Le droit international de la biodiversité*, Editions Brill/Nijhoff, Académie de Droit International de la Haye, 2021;

A. Meynier, *Réflexions sur les concepts en droit de l'environnement*, LGDJ, Paris, 2020;

C. Mialot, *La ville face au changement climatique. Nouveaux instruments juridiques*, Editions Berger/Levrault, Paris, 2020;

G. de Lassus Saint- Geniès, *Droit international du climat et aspect économique du défi climatique*, Editions A. Pedone, Paris, 2017;

D. Roman, *La cause des droits. Ecologie, progrès social et droits humaines*, Editions Dalloz, 2021;

M. Torre-Schaub (dir.), *Bilan et perspectives de l'Accord de Paris (COP-21). Regards croisés*, IRJS Editions, Paris, 2017;

M. Torre-Schaub (dir.), *Droit et changement climatique : comment répondre à l'urgence climatique ? Regards croisés à l'interdisciplinaire*, Editions Mare&Martin, Paris, 2020;

M. Torre-Schaub, *Justice climatique. Procès et actions*, CNRS Editions, Paris, 2020;

M. Torre-Schaub (dir.), *Les dynamiques du contentieux climatique. Usages et mobilisations du droit*, Editions Mare&Martin, Paris, 2021;

J. Vanden Eynde, M.-C. Flament (dir.), *Les infractions environnementales*, Editions Artemis, Bruxelles, 2015;

C. Voigt (ed.), *International Judicial Practice in the Environment. Questions of Legitimacy*, Cambridge University Press, Cambridge, 2019;

M. Yzquierdo (coord.), *Les droits de la nature. Vers un nouveau paradigme de protection du vivant*, Editions Le Pommier, Paris, 2022;

xx Archives de philosophie du droit, Tome 62, *Le principe de précaution*;

xxx Revue d'économie financière, no. 138, 2020, *Finance climatique* ;

xxx Urbanisme/Aménagement, no. 50. Janvier 2022, *Loi „Climat et résilience”*.

9. Coroborarea/validarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Obiectivele generale și specifice ale cursului sunt în acord cu standardele contemporane de pe piața muncii și din comunitatea academică internațională.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Gradul de cunoaștere a tematicilor dezbătute	Referat – dezbateri – corelări cu tema de cercetare	70%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă	Evaluare calitativă	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Minim 50% din punctaj.			

Data completării
21.06.2023

Semnătura titular curs

Semnătura titularului de seminar

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Evaluare – mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Gradul de cunoaștere a temelor dezbătute	Referat – dezbateri – corelări cu tema de cercetare	70%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă	Evaluare calitativă	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Minim 50% din punctaj.			
Data completării	Semnătura titularului de curs		Semnătura titularului de seminar
21.06.2023			

c. Evaluare – restanță

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Gradul de cunoaștere a temelor dezbătute	Referat – dezbateri – corelări cu tema de cercetare	70%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă	Evaluare calitativă	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Minim 50% din punctaj.			
Data completării	Semnătura titularului de curs		Semnătura titularului de seminar
21.06.2023			

Titular de curs

Prof. univ. dr. Mircea Duțu

Director Școala doctorală

CS I, dr. Sorin Căce